

# 100%

# SOCIAAL

**VERKIEZINGSPROGRAMMA**

**2014-2018**

**SP RHEDEN**

**SP Rheden**

Zimmermannhof 20

6952 HT Dieren

06-30773026

[rheden@sp.nl](mailto:rheden@sp.nl)

[www.rheden.sp.nl](http://www.rheden.sp.nl)

<https://www.facebook.com/RhedenSP>

# Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
<b>HOOFDSTUK 1 – SOCIAAL EN SOLIDAIR</b>	
1A Lokaal minimabeleid.....	6
1B Zorgtaken over de schutting.....	9
<b>HOOFDSTUK 2 – LEVEN, WONEN EN WERKEN IN DE GEMEENTE</b>	
2A Maatschappelijke ondersteuning in de buurt.....	13
2B Voorzieningen voor iedereen.....	13
2C Wonen.....	14
2D Groen en schoon!.....	15
2E Spoor, verkeer en openbaar vervoer.....	16
2F MKB en de lokale economie.....	18
<b>HOOFDSTUK 3 – GEMEENTE, RAAD EN FINANCIËN</b>	
3A De SP in de raad.....	19
3B Financiën.....	20
Terugblik 2010 – 2014: Wat heeft de SP gedaan en bereikt?.....	21

# Inleiding

Op 19 maart 2014 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Ook in de gemeente Rheden zal er weer gestemd gaan worden. Deze verkiezingen zullen niet alleen in het teken staan van lokale politiek, maar ook in het teken van de gevolgen van het landelijk afbraakbeleid. De SP strijdt voor de volle 100% voor solidariteit en tegen tweedeling in de gemeente Rheden.

## 100% SOCIAAL, JUIST NU!

Sinds enkele jaren verkeert Nederland in een economische crisis. Deze crisis is veroorzaakt door losgeslagen neoliberalisme, graaiende topbestuurders en een falend toezicht op banken. Voor de huidige beleidsmakers een moment om een ideologische keuze te kunnen maken. De crisis wordt gebruikt als aanleiding om de rol van de overheid te verkleinen en het sociaal stelsel af te breken. In plaats van investeren is bezuinigen het motto in Den Haag.

### WAT IS NEOLIBERALISME?

Met de term neoliberalisme wordt verwezen naar de opleving van het economisch liberalisme die begon in de jaren tachtig. Het richtte zich vooral op de privatisering van overheidsbedrijven, het openbaar vervoer en de postdiensten en telefonie.

De politieke stroming gaat er vanuit dat de vrije markt in staat is zaken beter te regelen dan organisaties die door de overheid gestuurd worden. Binnen het neoliberalisme schuift de overheid dus meer taken af van zichzelf naar de markt (het bedrijfsleven). (Wikipedia)

De laatste jaren is de verzorgingsstaat dan ook in een rap tempo aan het verdwijnen en wordt ingeruild voor een zogenaamde 'participatiesamenleving'. In dit geval is sprake van een bezuinigingsmaatregel én een politieke keuze. De overheid en de gemeenten gaan meer uit van de 'eigen kracht' en 'eigen verantwoordelijkheid' van inwoners, en van de 'samenredzaamheid' van de samenleving. In de praktijk lijkt dit te betekenen: zoek het zelf maar uit! Ook in de gemeente Rheden onderschrijft men deze visie. De SP vindt dat het anders kan en moet!

De gemeente Rheden krijgt vanaf 2015 verschillende nieuwe zorgtaken over de schutting gegooid door het kabinet Rutte II (VVD/PvdA), die gepaard gaan met grote bezuinigingen. De zorg komt immers voor een belangrijk deel op het bordje van de gemeente te liggen, die daarmee de klappen van het Haagse afbraakbeleid mag opvangen. Ook zijn er nieuwe bezuinigingen op het gemeentefonds aangekondigd. Tegen dit harde bezuinigingsbeleid is veel maatschappelijke weerstand. De SP zal zich landelijk en lokaal tegen dit beleid blijven verzetten. Bij de keuzes die de SP in dit programma maakt staat het belang van mensen, die het door het landelijke beleid moeilijk hebben of gaan krijgen, voorop.

Volgens de SP is georganiseerde solidariteit nodig, waarbij de overheid een rol speelt door het versterken van sociale verbanden en het realiseren van kleinschalige voorzieningen en diensten in buurten en dorpen. In de zeven dorpen van de gemeente Rheden horen mensen op een prettige manier samen te kunnen leven. De nadruk ligt voor de SP hierbij op de buurt als schaal van de toekomst. De betrokkenheid van bewoners met elkaar en met de omgeving zal groeien door de aanwezigheid van voorzieningen in buurten en dorpen en door initiatieven van bewoners te stimuleren. Als het goed gaat met de buurten, dan gaat het meestal ook goed met de mensen die er wonen en andersom. In dit programma staan voorstellen om de dorpen en buurten te versterken.

De SP kiest dus voor de weg naar meer menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Dat zijn de beginselen van de SP, zoals die staan verwoord in het beginselprogramma Heel de Mens. Met die begrippen altijd in het achterhoofd, zet de SP zich in voor een menselijker en socialer Nederland, ook in Rheden. Met de SP kiest u voor 100% sociaal!

## SPEERPUNTEN

- » **Kwetsbare inwoners mogen niet de dupe worden van afbraakbeleid!**  
Dat betekent: niet bezuinigen op minimabeleid en verzet tegen landelijke bezuinigingsplannen.
- » **Werk maken van eerlijke banen!**  
Werk moet lonen, dus geen verplichte tewerkstelling van mensen met een bijstandsuitkering. Goede begeleiding en maatwerk bij re-integratie in plaats van 'intimidatietrajecten'.
- » **Bezuinigen begint op het gemeentehuis!**  
De gemeente moet bij bezuinigingen het goede voorbeeld geven: minder duur extern ingehuurd personeel en lagere vergoeding voor raadsleden.
- » **Betaalbaar wonen!**  
Het aanbod van betaalbare huurwoningen mag niet minder worden door sloop, verkoop en huurverhogingen.
- » **Laat de goederentrein varen!**  
Geen tientallen extra goederentreinen door onze dorpen. Er zijn goede alternatieven zoals de binnenvaart, kustvaart en doortrekken van de Betuweroute.

## LOKAAL ACTIEF OP STRAAT EN IN DE RAAD

Zonder onderzoek geen recht van spreken! Daarom gaat de SP vaak de buurten in en staan we in winkelcentra, om met de mensen te praten over wat er speelt in hun straat, wijk of dorp. Niet alleen in verkiezingsstijd, juist ook daarbuiten. Een stem op de SP telt dus dubbel: wij bedrijven politiek op straat en in de raad!

### MEER LEZEN?

Nieuws van de SP Rheden: [www.rheden.sp.nl](http://www.rheden.sp.nl)

Nieuws van de SP: [www.sp.nl](http://www.sp.nl)

Landelijk verkiezingsprogramma Nieuw Vertrouwen:

<http://www.sp.nl/2012/programma/>

Beginselprogramma Heel de Mens:

<http://www.sp.nl/partij/theorie/kernvisie/kernvisie2.stm>

Rapport De buurt, de schaal van de toekomst:

[http://www.sp.nl/onderzoek/rapport\\_buurten\\_2008.pdf](http://www.sp.nl/onderzoek/rapport_buurten_2008.pdf)

Provinciaal Verkiezingsprogramma Grote schoonmaak in Gelderland:

[http://gelderland.sp.nl/statenverkiezingen2011/programma/](http:// gelderland.sp.nl/statenverkiezingen2011/programma/)

# Hoofdstuk 1

## Sociaal en solidair

Veel inwoners in onze gemeente hebben te maken met de gevolgen van de crisis. Hierdoor moeten steeds meer mensen een beroep doen op de gemeente, bijvoorbeeld voor inkomensondersteuning of hulp bij schuldenproblematiek. De overheid en de gemeente willen tegenwoordig steeds meer dat inwoners eerst voor zichzelf en voor elkaar zorgen en pas als laatste optie een beroep doen op de gemeente. Voor de SP is het van belang dat voorzieningen voor mensen die rond moeten komen van een minimuminkomen in stand worden gehouden.

Door het kabinet wordt de komende jaren een aantal belangrijke taken over de schutting bij de gemeenten gegooid. Het gaat hierbij om de Jeugdzorg, zorgtaken van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en de Participatiewet (zie ook het kader bij paragraaf 1b). Er zal veel minder geld voor deze taken beschikbaar zijn, omdat de overheid er vanuit gaat dat de gemeenten flink kunnen bezuinigen op deze taken. De SP vindt dat niet reëel en verzet zich tegen deze bezuinigingen, die de gemeente op haar bordje krijgt.

Kwetsbare inwoners mogen niet de dupe worden van landelijke en lokale bezuinigingen. De SP kiest voor 100% sociaal, juist nu!

### 1A LOKAAL MINIMABELEID

De toenemende armoede vraagt om verhoging van het huidige uitkeringsniveau. De uitkeringen in Nederland zijn de laatste 10 jaar sterk achtergebleven bij de loonontwikkeling, terwijl de kosten voor iedereen zijn gestegen. Steeds meer mensen en kinderen leven in armoede.

Alle mogelijkheden die de sociale wetten, zoals de Wet Werk en Bijstand (WWB) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) bieden, moeten optimaal worden benut. De SP maakt zich er op lokaal en landelijk niveau hard voor dat de mensen die dat nodig hebben, zo meer financiële armslag kunnen krijgen. De SP vindt dat geld van de Rijksoverheid, dat bestemd is voor specifiek beleid, bijvoorbeeld armoedebestrijding, ook daadwerkelijk terecht komt bij die mensen voor wie het is bedoeld.

### Armoede

Het aantal inwoners dat onder de armoedegrens leeft, neemt ook in onze gemeente de laatste jaren snel toe. Tientallen kinderen leven hier in armoede. De SP pleit voor het opstellen van een Armoedeplan, waarin wordt omschreven hoe armoede kan worden voorkomen en aangepakt. De gemeente gaat armoede vroegtijdig signaleren in samenwerking met scholen, verenigingen, vrijwilligersorganisaties en jeugdzorg.

- » De Nationale Kinderombudsman heeft in juni 2013 een onderzoek gepresenteerd over kinderen in armoede ([http://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2013\\_KOM004KindereninArmoede.pdf](http://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2013_KOM004KindereninArmoede.pdf)). Uit dit onderzoek blijkt 1 op de 9 kinderen opgroeit in armoede. In Nederland zijn dat in totaal 377000 kinderen. Een belangrijke aanbeveling uit het rapport is dat gemeenten meer aandacht moeten besteden aan kinderen die in armoede opgroeien.
- » In de gemeente Rheden leven ongeveer 3100 mensen van een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm en er groeien ongeveer 150 kinderen (4-17 jaar) op in armoede (volgens nota Minimabeleid 2013 Gemeente Rheden <http://www.rheden.nl/content.jsp?objectid=gured4:202045>).

### **Wat willen wij:**

- » Gemeente stelt een Armoedeplan op in samenwerking met andere organisaties.
- » (Extra) overheidsbijdragen, die bestemd zijn voor inkomensondersteuning, oormerken en maximaal inzetten voor specifiek armoedebeleid.

## **Wet Werk en Bijstand en re-integratie**

Het uitgangspunt van de SP is dat mensen met een bijstandsuitkering op volwaardige wijze kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven zonder drempels en volwaardig toegang hebben tot alle basisvoorzieningen. Terugkeer naar werk heeft voor de SP prioriteit. Dit is de beste manier om armoede tegen te gaan.

Voorwaarde is wel dat er sprake is van maatwerk en zorgvuldige begeleiding. De huidige praktijk van re-integratie, waarbij men soms kan spreken van intimidatietrajecten, is absoluut onwenselijk. Laat bijstandsgerechtigden bij voorkeur hun eigen re-integratietraject opstellen. Immers, hoe gemotiveerder zij zijn om snel aan het werk te komen, hoe groter de kans op succes. Hierbij wordt passende begeleiding door de gemeente aangeboden.

Het voorgestelde pakket aan landelijke maatregelen voor aanscherping van de Wet Werk en Bijstand (WWB) (o.a. gezinstoets en verplichte tegenprestatie) wijst de SP af. De tegenprestatie (werk met behoud van uitkering) zal leiden tot werken onder het minimumloon, verlies van sociale rechten en verdringing van reguliere arbeidsplaatsen. De SP is een groot tegenstander van het mogelijk 'te werk stellen' van mensen met een uitkering in bijvoorbeeld de thuiszorg. De SP pleit voor een gemeentelijk beleid waarbij de menselijke maat en waardigheid voorop staat.

### **Wat willen wij:**

- » Bij terugkeer naar werk moet er sprake zijn van maatwerk en zorgvuldige begeleiding en wordt geen gebruik gemaakt van projecten met dwangmiddelen en intimiderende praktijken.
- » Een gemeentelijk of regionaal leerwerkbedrijf dat zich richt op arbeidsbemiddeling en eerlijke banen; waar mogelijk een aanbod van leerwerkplekken bij gesubsidieerde instellingen en verenigingen.
- » Werken moet lonen, dus geen werk met behoud van uitkering, tenzij er sprake is van training of opleiding voor een baan en er uitzicht bestaat op uitstroom naar regulier werk met een arbeidscontract.
- » Geen verplichte tegenprestatie voor een bijstandsuitkering
- » Tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing van professionele (zorg)taken.
- » Directe uitbetaling wanneer blijkt dat iemand recht heeft op een uitkering.
- » Cliënten die gebruik maken van meerdere regelingen, krijgen bij de gemeente één contactpersoon, die het overzicht heeft over het gehele dossier en bij wie mensen terecht kunnen met hun vragen.

## **Minimaregelingen**

De gemeente heeft met lokale minimaregelingen de mogelijkheid om mensen met een laag inkomen te ondersteunen. Juist vanwege alle landelijke bezuinigingen, die deze mensen treffen, is een ruimhartig minimabeleid noodzakelijk. Minimaregelingen worden daarom optimaal ingezet en mensen worden actief geïnformeerd over de mogelijke regelingen. Extra geld, dat door het rijk beschikbaar wordt gesteld aan gemeenten om de gevolgen van landelijk beleid te verzachten, wordt voor dit doel benut en gaat niet naar de algemene middelen.

Huidige regelingen binnen de gemeente Rheden (1 januari 2014):

- » GelrePas
- » Regeling participatie schoolgaande kinderen
- » Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering
- » Langdurigheidstoelage
- » Categoriele bijzondere bijstand 65 jaar en ouder
- » Categoriele bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten
- » Individuele bijzondere bijstand
- » Kwijtschelding gemeentelijke heffingen
- » Particuliere fondsen (Stichting Leergeld, Jeugdsportfonds, Jeugdcultuurfonds)

### **Wat willen wij:**

- » Geen bezuinigingen op minimabeleid; het huidige pakket aan regelingen blijft ten minste in stand of wordt uitgebreid tot 120% van het bijstandsniveau.
- » Actief tegengaan van niet-gebruik van regelingen; effectieve voorlichting aan en actieve benadering van de mensen met inkomens tot 120% van het bijstandsniveau.
- » Zorgvuldige en vlotte afhandeling van aanvragen.
- » Beschikbare middelen maximaal inzetten: geld voor minimabeleid moet voor deze doelgroep blijven. Overschotten worden gereserveerd voor deze doelgroep en gaan niet zomaar naar de algemene middelen.

### **GelrePas**

De SP vindt het belangrijk dat mensen met een laag inkomen op volwaardige wijze kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven zonder drempels en volwaardig toegang hebben tot alle basisvoorzieningen. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden. De huidige regeling, de GelrePas, is erop gericht dat inwoners met een laag inkomen mee kunnen doen aan verschillende activiteiten, bijvoorbeeld lidmaatschap van een sportclub. Voor veel gebruikers van de pas zijn de bestaande mogelijkheden echter te beperkt. Veel activiteiten zijn bovendien niet gratis, mensen moeten dan nog een deel zelf betalen. Dat is voor inwoners die rond moeten komen van een bijstandsuitkering regelmatig onmogelijk. Dit geldt ook voor de bijkomende kosten van bijvoorbeeld vervoer.

### **Wat willen wij:**

- » Verruiming van de mogelijkheden van de GelrePas en vergoeding van evt. reiskosten. Wanneer de mogelijkheden van de GelrePas niet voldoende uitgebreid wordt, ziet de SP liever een regeling waarbij mensen niet beperkt worden wat betreft het aanbod van activiteiten en een bedrag naar eigen inzicht kunnen besteden.

### **Schuldhulpverlening**

Door de crisis komen steeds meer mensen in aanraking met de schuldhulpverlening. Preventie van schulden is de beste oplossing voor dit probleem. Hiervoor is voorlichting, over het ontstaan van schulden en hoe om te gaan met geld, op zowel basisscholen als middelbare scholen een geschikt middel. Daarnaast is het van belang dat inwoners met een hulpvraag snel worden geholpen. Schulden kunnen namelijk snel oplopen door bijvoorbeeld aanmaningskosten en incassokosten. De gemeente zet in op professionele begeleiding bij schulden en zorgt dat de kennis hiervoor binnen het gemeentehuis aanwezig is, zodat cliënten snel en doeltreffend geholpen worden.

### **Wat willen wij:**

- » Schuldhulpverlening wordt door de gemeente zelf uitgevoerd en niet uitbesteed aan een organisatie buiten het gemeentehuis.
- » Trajecten zijn erop gericht om uit de schulden te komen en herhaling te voorkomen.
- » Inwoners die zich bij de afdeling schuldhulpverlening melden, worden zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen de wettelijke termijnen, geholpen.
- » Preventie-voorlichting in samenwerking met basisonderwijs en middelbare scholen.

### **Menselijke maat in dienstverlening**

Inwoners die een beroep doen op inkomensondersteuning vanuit de gemeente of hulp bij schuldenproblematiek aanvragen, doen dit niet voor hun plezier. Vaak gaat hier een hele tijd overheen, voordat toegegeven kan worden dat het zonder hulp van de gemeente niet gaat. Van belang is dan ook dat de gemeente hier zorgvuldig op reageert en zorgt dat er snel gehandeld wordt als dat nodig is. De SP gaat uit van vertrouwen en welwillendheid van onze inwoners. De communicatie en bejegening op het gemeentehuis moet daarom respectvol zijn, de menselijke maat en menselijke waardigheid staan centraal.

### **Wat willen wij:**

- » Respectvolle en klantvriendelijke communicatie.
- » Privacy van inwoners in acht nemen.
- » Snelle en adequate afhandeling van (aan)vragen.



- » Cliënten die gebruik maken van meerdere regelingen krijgen bij de gemeente één contactpersoon, die het overzicht heeft over het gehele dossier en waar mensen terecht kunnen met hun vragen.

## **1B ZORGTAKEN OVER DE SCHUTTING**

Vanaf 2015 wordt de gemeente verantwoordelijk voor drie belangrijke zorgtaken: de jeugdzorg, de zorgtaken van de AWBZ en de Participatiewet. Deze taken worden bij de gemeenten over de schutting gegooid zonder dat daar genoeg geld tegenover staat. De gemeenten hebben noch de expertise noch de financiële middelen in huis om deze taken goed uit te voeren. De decentralisatie-opgave van het kabinet komt dus neer op een keiharde bezuinigingsronde vanuit Den Haag. De gemeente Rheden verzet zich niet, maar is juist volop bezig met de voorbereidingen, met kadernota's, visies en experimenten.

### **ZORGTAKEN OVER DE SCHUTTING**

#### **Jeugdzorg**

De jeugdzorg wordt een verantwoordelijkheid van de gemeente. Op het bordje van de gemeente komen dan onder meer de provinciale jeugdzorg, de jeugdbescherming en jeugdreclassering. In de gemeente Rheden gaat het om meer dan 500 jongeren, die hier mee te maken hebben. Ook wordt de gemeente verantwoordelijk voor de jeugd-ggz en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd.

#### **AWBZ**

De Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten wordt onderdeel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), waarvan de gemeente de uitvoerder is. De invulling van die zorg kan per gemeente sterk gaan verschillen. In de gemeente Rheden gaat het om meer dan 1500 inwoners, die deze zorg nodig hebben (incl. persoonlijke verzorging).

#### **Participatiewet**

De uitvoering van de Participatiewet wordt overgeheveld naar de lokale overheden, waarmee de Wet Werk en Bijstand, de Sociale Werkvoorziening en de Wajong grotendeels een gemeentelijke taak worden. De gemeente Rheden wordt hiermee verantwoordelijk voor een doelgroep van ruim 1300 inwoners.

*Dit zijn de plannen zoals bekend op 1-1-2014. Deze plannen moeten nog door de Tweede Kamer worden goedgekeurd. De lokale cijfers zijn gegevens uit 2012.*

De gemeenten – vele zitten nu al in financieel zwaar weer door allerlei bezuinigingen – krijgen veel te weinig geld om deze nieuwe extra taken uit te voeren. De totale bezuiniging die gemeenten moeten doorvoeren is 4,5 miljard! Dat dwingt de gemeenten tot afbraakbeleid. De SP blijft zich hier fel tegen verzetten. De gemeente Rheden heeft al gezegd de taken te willen uitvoeren voor het geld dat beschikbaar wordt gesteld. Wanneer de budgetten door het rijk niet voldoende zijn en niet voldoende verhoogd worden, vindt de SP dat de gemeente geld moeten reserveren om de bezuinigingen op te vangen. Voorkomen moet worden dat kwetsbare inwoners de dupe worden en tussen de wal en het schip vallen.

Gemeenten krijgen beleidsvrijheid bij het uitvoeren van zorgtaken. Hierdoor zullen er verschillen tussen gemeenten ontstaan en rechtsongelijkheid. De gemeente bepaalt straks of en zo ja welke zorg of ondersteuning er nodig is, het recht op zorg verdwijnt. De SP vindt dat het recht op zorg behouden moet blijven.

Om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren wordt er door het kabinet aangestuurd op samenwerking tussen gemeenten. De gemeente Rheden werkt hiervoor samen met meer dan tien andere gemeenten. Regionale samenwerking kan kosten besparen en de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren. Samenwerking mag echter niet betekenen dat een regionaal bestuur de lokale bevoegdheden overneemt en dat de gemeente geen invloed meer heeft. De gemeenteraad moet zeggenschap hebben over de belangrijke zorgtaken.

Voor het uitvoeren van de taken zal één gezamenlijk budget aan de gemeente worden toegekend. De SP is daar geen voorstander van. Je weet zo niet meer hoeveel geld voor welk doel binnenkomt en je kunt dus niet meer controleren of het geld goed besteed wordt. Wat de SP betreft worden de budgetten geormerkt, dus een eigen budget voor elke taak. Geld dat voor deze zorgtaken bestemd is mag dus niet aan andere zaken worden besteed.

#### **Wat willen wij:**

- » Breed verzet tegen de plannen van de drie decentralisaties.
- » Geld reserveren om de bezuinigingen op te vangen om te voorkomen dat inwoners tussen de wal en het schip vallen.
- » Behoud van het recht op zorg.
- » Zeggenschap van de gemeenteraad bij regionale samenwerking.
- » De budgetten voor de gedecentraliseerde taken worden geormerkt.

### **Jeugdzorg**

De SP is er altijd een voorstander van geweest dat de jeugdzorg dichtbij de mensen wordt uitgevoerd. Het tempo waarmee de taken nu bij de gemeente over de schutting worden gegooid, de voorwaarden waaronder en de gigantische bezuinigingen zijn echter onaanvaardbaar.

Alle jongeren en gezinnen met een probleem kloppen straks bij de gemeente aan voor hulp. De gemeente gaat bepalen (indiceren) welke ondersteuning of zorg een kind of jongere en het gezin krijgt. Het is maar de vraag of de gemeente Rheden voldoende kennis heeft over de problematiek van opgroeiende kinderen. Omdat iedere gemeente eigen beleid mag maken, in samenwerking met andere gemeenten, zal er sprake zijn van rechtsongelijkheid.

De nieuwe taak leidt mogelijk tot nieuwe vormen van bureaucratie, waarbij de professionele autonomie van de jeugdzorgmedewerkers beperkt dreigt te worden. Door de landelijke bezuinigingen komen lonen en arbeidsvoorwaarden van de jeugdzorgmedewerkers onder druk te staan.

De SP wil dat de indicatiestelling gedaan blijft worden door professionals en zal inzetten op preventie en vroegtijdige signalering. Consultatiebureaus, scholen en artsen vervullen daarin een belangrijke taak. Door vroeg ingrijpen en hulp te bieden bij opvoedings- en ontwikkelingsproblemen kan vaak voorkomen worden dat later grotere problemen ontstaan. Maar ook jongeren met grote problemen kunnen op professionele begeleiding en vakkundige hulp rekenen. De gemeente moet garanderen dat iedere jongere en/of ouder die jeugdzorg nodig heeft de noodzakelijke zorg ook krijgt. We besparen bureaucratische kosten, door zoveel mogelijk met (wijk)teams te werken die zorg op maat over de gezinnen in de wijk of het dorp kunnen verdelen.

#### **Wat willen wij:**

- » Bezuinigingen op het budget voor de jeugdzorg wijzen wij af.
- » Behoud van het recht op zorg.
- » Professionals bepalen welke zorg of ondersteuning er nodig is.
- » Jeugdzorggelden moeten geormerkt worden. Geld dat voor jeugdzorg gereserveerd is, moet ook daadwerkelijk aan jeugdzorg besteed worden.
- » Marktwerking in de jeugdzorg wijzen we af. Jeugdzorg wordt niet openbaar aanbested.

### **Zorgtaken AWBZ-WMO**

Persoonlijke verzorging, dagbesteding en begeleiding worden taken van de gemeente. Onder persoonlijke verzorging valt de hulp die mensen nodig hebben bij het uit en in bed gaan, douchen, aankleden en eten. Onder dagbesteding en begeleiding valt de groep mensen die door ouderdom, verstandelijke beperking, psychische problematiek of lichamelijke beperking naar een dagbestedingscentrum gaan of begeleiding krijgen. Veel gemeenten hebben onvoldoende kennis over deze zorgtaken. Ook hier treedt rechtsongelijkheid op omdat iedere gemeente haar eigen beleid mag gaan maken.

Gemeenten gaan bepalen (indiceren) welke ondersteuning of zorg iemand krijgt, het recht op zorg vervalt. Dit leidt tot nieuwe bureaucratie in de gemeente en kan tot enorm hoge uitvoeringskosten leiden. Door de landelijke bezuinigingen op de AWBZ komen lonen en arbeidsvoorwaarden van de zorgmedewerkers onder druk te staan.

De visie van de gemeente Rheden is dat mensen eerst een beroep moeten doen op hun eigen familie of netwerk, vrijwilligers of mantelzorgers dus, voordat ze bij de gemeente aankloppen. De SP vreest dat dit een te zware belasting is voor de samenleving. Wie geen aanspraak kan maken op 'eigen kracht' of eigen netwerk valt zo tussen de wal en het schip. Zorg moet door professionals worden uitgevoerd met fatsoenlijke salarissen en goede arbeidsvoorwaarden, bij voorkeur door kleinschalige organisaties, zoals Buurtzorg.

De voorgestelde landelijke bezuinigingen van 40% op de huishoudelijke hulp vindt de SP te gek voor woorden. Juist deze vorm van hulp kan er voor zorgen dat mensen langer zelfstandig kunnen wonen en geen aanspraak hoeven te maken op duurdere zorgvoorzieningen.

De SP wil dat de gemeente stopt met de Europese aanbesteding van zorg. Zorgaanbieders werken voortaan rechtstreeks onder regie van de gemeente en houden zich aan gemaakte afspraken wat betreft arbeidsvoorwaarden voor personeel en de te leveren zorg. Wanneer een andere organisatie het werk gaat uitvoeren wordt al het uitvoerende personeel onder dezelfde arbeidsvoorwaarden overgenomen. We werken alleen samen met zorgaanbieders waarvan de bestuurders niet exorbitant worden beloond.

#### **Wat willen wij:**

- » De bezuinigingen op persoonlijke verzorging, dagbesteding en begeleiding wijst de SP af.
- » Geen overheveling van zorgtaken naar de gemeente. Verbeter de AWBZ: stop met marktwerking, laat professionals hun werk doen en bespaar door efficiënter te werken.
- » Oormerken van het geld voor de zorgtaken.
- » Het recht op zorg moet gegarandeerd blijven.
- » Rhedense ouderen, chronisch zieken en gehandicapten krijgen de zorg die ze nodig hebben en zullen niet de dupe worden van landelijk beleid.
- » Geen gedwongen inzet (tegenprestatie) van werkelozen en vrijwilligers bij het uitvoeren van professionele zorgtaken.
- » Voldoende ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers; overbelasting voorkomen.
- » De mogelijkheden voor een persoonsgebonden budget (PGB) behouden.
- » Geen bezuiniging van 40% op thuiszorgtaken.
- » Fatsoenlijke salarissen en arbeidsvoorwaarden voor thuiszorgmedewerkers; geen alphahulp-constructies.

#### **Participatiewet**

Door het samenvoegen van de Wajong, WSW en bijstand wordt de gemeente verantwoordelijk voor veel mensen met een arbeidsbeperking. Dit gaat gepaard met flinke bezuinigingen en veranderingen, waardoor niet iedereen op maat kan worden begeleid. Juist de verschillen tussen deze doelgroepen maken dat maatwerk nodig is.

De sociale werkplaatsen zullen op termijn gaan sluiten. Ook Sociale Werkvoorziening Presikhaaf kan niet in de huidige vorm blijven bestaan. Er komen hierdoor minder mogelijkheden voor mensen die een beschutte werkplek nodig hebben. Niet iedereen kan werken op een reguliere werkplek. Mensen met een Wajong-uitkering worden herkeurd. Naar verwachting zullen veel jonggehandicapten in de bijstand terecht komen, omdat ze (deels) arbeidsgeschikt bevonden worden, maar geen passend werk voor hen beschikbaar is.

De bijstandsuitkering wordt de komende 20 jaar verlaagd door eerdere kabinetsplannen. De Wet Werk en Bijstand wordt bovendien verder aangescherpt. De nieuwe beleidsmaatregelen betekenen onder andere dat mensen als verplichte tegenprestatie werk moeten gaan doen met behoud van uitkering. In plaats van nieuwe banen te scheppen, dreigen er hierdoor reguliere arbeidsplaatsen te verdwijnen. Denk daarbij vooral aan de groenvoorziening en thuiszorg.

De invoering van de tegenprestatie zal leiden tot werken onder het minimumloon en verlies van sociale rechten. Het kan niet zo zijn dat mensen die eerst een reguliere baan hadden tegen een bijstandsinkomen in hun oude beroep 'te werk gesteld' worden. De SP vindt dat werk met behoud van uitkering alleen tijdelijk mag zijn, goed begeleid moet worden en een duidelijk perspectief moet bieden op een reguliere baan.

**Wat willen wij:**

- » Niet korten op inkomens, begeleiding en opleiding van mensen met een arbeidsbeperking.
- » De sociale werkplaatsen open houden voor mensen die een beschutte werkplek nodig hebben of hiervoor een lokale voorziening treffen.
- » Een quotum voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen; ook de gemeente Rheden neemt hierin haar verantwoordelijkheid.
- » Een gemeentelijk of regionaal leerwerkbedrijf dat zich richt op arbeidsbemiddeling en eerlijke banen; waar mogelijk een aanbod van leerwerkplekken bij gesubsidieerde instellingen en verenigingen.
- » Werken moet lonen: geen werk met behoud van uitkering, tenzij er sprake is van een training of opleiding voor een baan, en er uitzicht bestaat op uitstroom naar regulier werk met een arbeidscontract.

# Hoofdstuk 2

## Leven, wonen en werken in de gemeente

Een levendige buurt is een schone en veilige buurt met voldoende, kleinschalige voorzieningen: winkels en een bank, voldoende speelruimte en een leuk buurthuis. Doordat mensen elkaar kennen en tegenkomen, groeit de betrokkenheid en vermindert de anonimiteit. Een buurt waarin bewoners meer invloed en zeggenschap hebben, vergroot voor veel mensen het gevoel van verantwoordelijkheid voor elkaar en de eigen omgeving. Bovendien weten bewoners het beste wat er wel en niet goed gaat in hun eigen buurt. Betrokkenheid bij de buurt zorgt ook voor een beter gevoel van veiligheid. Zowel jong als oud heeft behoefte aan een plek in die buurt, waar ze elkaar kunnen ontmoeten. De SP ziet de buurt als de schaal van de toekomst!

### 2A MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING IN DE BUURT

Voorzieningen moeten dichtbij de mensen staan, in de buurt. Op die manier creëer je betrokkenheid bij de wijk waarin mensen wonen. Zorgvoorzieningen horen daarom ook in de wijk thuis, zodat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Een buurthuis is onmisbaar voor een levendige buurt en kan gebruikt worden als ontmoetingsplaats voor jong en oud. Ook kan het dienen als een coördinatiecentrum voor vrijwilligers en steunpunt voor mantelzorgers.

#### Wat willen wij:

- » Meer zeggenschap voor inwoners over hun eigen buurt. Initiatieven zoals 'Ik buurt mee' worden verder uitgebouwd.
- » Minstens 1 buurthuis in elk dorp, met onder andere een jongeren centrum en jongerenwerk, faciliteiten voor ouderen, vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen, vergaderruimte voor organisaties en ruimte voor gemeentelijke spreekuren.
- » Pinautomaat en postkantoorfunctie in elk dorp
- » Een bereikbare en aanspreekbare wijkagent, die de mensen kent.
- » Inzet van straatcoaches voortzetten; liever mensen dan camera's!
- » Een Bureau Overlast, waarin samengewerkt wordt tussen woningbouwcorporaties, verhuurders, maatschappelijk werk, GGZ en wijkagenten. Doel is om overlastveroorzakers aan te pakken, zo nodig gecombineerd met hulpverlening.
- » Voldoende en veilige speelruimte voor kinderen (minimaal 3% van bebouwd gebied).

### 2B VOORZIENINGEN VOOR IEDEREEN

Sport, recreatie, kunst en cultuur zijn van groot belang voor de ontwikkeling en het welzijn van ieder mens, maar ook voor de samenleving als geheel. De SP pleit er daarom voor dat de gemeente voorzieningen op het gebied van met name (breedte)sport, recreatie, kunst en cultuur steunt en stimuleert. Dergelijke voorzieningen horen voor iedereen toegankelijk te zijn en moeten daarom laagdrempelig en betaalbaar blijven.

#### Wat willen wij:

- » Het beoefenen van (breedte)sport stimuleren in samenwerking met sportverenigingen en scholen.
- » Voldoende en geschikte accommodaties voor beoefening van sport als basisvoorziening, zoals sportzalen en sportparken.
- » Behoud van een overdekt zwembad in Velp en het openluchtzwembad in Rheden.
- » Cultuurbedrijf zorgt voor een breed aanbod aan culturele activiteiten; geen verdere bezuinigingen op culturele voorzieningen.
- » Geen verdere bezuinigingen op de bibliotheekvoorzieningen binnen de gemeente. Dieren, Rheden en Velp behouden hun bieb!

## 20 WONEN

In de jaren negentig zijn de woningbouwcorporaties door overheidsbeleid in de rol van winstmakende projectontwikkelaar gedwongen. Zij hebben daardoor hun oorspronkelijke taak, zorgen voor voldoende sociale volkshuisvesting, uit het oog verloren. Corporaties zijn steeds meer dure woningen gaan bouwen, ten koste van sociale woningen. Het wordt voor huurders steeds moeilijker om aan een huurwoning te komen, ook door de zogenaamde "(ver)huurdersheffing/gluurverhoging".

- » De woningbouwcorporaties moeten samen 1,7 miljard euro per jaar betalen aan nieuwe belastingen (verhuurdersheffing). Hierdoor zullen de huren gaan stijgen en kunnen de corporaties minder investeren. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat veel huren maximaal worden verhoogd.
- » Daarnaast is er sprake van een zogenaamde "gluurverhoging": vanaf 1 juli 2013 mogen de huren voor mensen met hogere inkomens en middeninkomens sterker stijgen. Deze maatregel is bedoeld om het zogenaamde scheefwonen tegen te gaan. Mensen komen hierdoor minder makkelijk in aanmerking voor een huurwoning. De SP noemt deze maatregel 'gluurverhoging' omdat woningbouwcorporaties hiervoor inzage krijgen in de inkomens van huurders.

Woningbouwcorporaties moeten zich meer gaan richten op hun kerntaken: het bouwen, beheren en verhuren van betaalbare huurwoningen. Corporaties zijn bij voorkeur kleinschalig en huurders krijgen meer zeggenschap. Door te zorgen voor goed onderhoud van de woningen, blijft de wijk een aantrekkelijke plaats om te wonen. Daarnaast spelen ze ook een rol in het leefbaar houden van wijken. De woningbouwcorporatie heeft ook een signaleringsfunctie als er sprake is van overlast. In geval van overlast wordt contact gezocht met het Bureau Overlast.

In Nederland worden steeds meer huurwoningen gesloopt. Vooral in naoorlogse wijken worden onder de noemer 'herstructurering' veel betaalbare huurwoningen vervangen door duurdere huur- en koopwoningen. Door het sloopgrage gedrag van woningbouwcorporaties neemt het aandeel betaalbare huurwoningen af. Een ander gevolg van uitgebreide sloop is dat ook de sociale samenhang uit de buurten wordt gesloopt. Naast sloop besluiten steeds meer woningbouwcorporaties om een gedeelte van de huurwoningen te verkopen. Dit kan tot gevolg hebben, dat er veel woningen te koop en leeg staan, en dus niet worden verhuurd. Verkoop van huurwoningen mag alleen in maatschappelijk gebonden eigendom.

**Maatschappelijk gebonden eigendom:** Dit houdt in dat de koper van de huurwoning deze later niet zomaar op de vrije markt mag aanbieden. De woning moet aan de woningbouwcorporatie worden aangeboden, zodat deze kan besluiten de woning weer toe te voegen aan de huurvoorraad.

In de gemeente Rheden is behoefte aan goede en betaalbare woningen. Wijken en dorpen moeten een gevarieerde opbouw hebben van koop- en huurwoningen in verschillende prijsklassen met een diversiteit aan bewoners. Tweedeling tussen rijke en arme wijken of dorpen is ongewenst en moet tegengegaan worden. Het is de taak van de gemeente om te zorgen voor passende woonruimte voor mensen die daar zelf niet in kunnen voorzien.

De SP maakt zich hard voor al deze punten, maar beseft ook dat de gemeente nu helaas weinig invloed heeft op de activiteiten van woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. Het kan echter niet zo zijn dat de wensen van projectontwikkelaars de raad belemmeren kaders te stellen. De gemeente moet weer de mogelijkheid krijgen om regie te voeren over het woningbouwbeleid. De gemeenteraad speelt een nadrukkelijke rol bij het opstellen van de prestatieafspraken tussen gemeente en woningbouwcorporatie. Hierin wordt vastgelegd wat de omvang moet zijn van de voorraad huur in de categorieën sociale huurwoningen en niet-sociale huurwoningen.



De SP volgt de ontwikkelingen op het gebied van woningbouwplannen altijd nauwlettend. Indien nodig gaat de SP in gesprek met woningbouwcorporatie Vivare, om zaken te verhelderen en aan te kaarten. Daarnaast gaat de SP regelmatig in gesprek met bewoners, zoals over de sloopplannen rondom het Van Kolplein in Velp.

Recente cijfers van Vivare laten het volgende zien:

- » De meettijd (woonduur/inschrijfduur) voor een eengezinswoning bedraagt ca. 10 jaar.
- » Sinds 2005 zijn er 175 huurwoningen verkocht.
- » 20% van de woningvoorraad mag bestemd worden voor duurdere verhuur. Op dit moment worden er 102 woningen onder de noemer "Vivare Select" verhuurd (huurprijs boven huurtoeslaggrens €681,02).

### **Wat willen wij:**

- » Voldoende betaalbare huurwoningen; Het aantal betaalbare huurwoningen mag in onze gemeente niet minder worden.
- » Gemeenteraad heeft zeggenschap over de prestatieafspraken tussen gemeente en woningbouwcorporatie.
- » Bij nieuwbouw minimaal 50% betaalbare huurwoningen per project.
- » Verkoop van huurwoningen kan alleen als de huidige huurder de woning wil kopen en gebeurt in maatschappelijk gebonden eigendom. Woningen mogen niet langer dan een half jaar te koop staan en worden anders weer terug in de verhuur genomen.
- » De inspraak van huurders op het beleid en de samenstelling van het bestuur van woningcorporaties worden versterkt.
- » Bij nieuwbouw, inbreidingsplannen en herstructurering worden bewoners en omwonenden al in een vroeg stadium betrokken bij mogelijke plannen. Inzet daarbij is een zo breed mogelijk draagvlak bij bewoners.
- » Een Bureau Overlast, waarin samengewerkt wordt tussen woningbouwcorporaties, verhuurders, maatschappelijk werk, GGZ en wijkagenten. Doel is om overlastveroorzakers aan te pakken, zo nodig gecombineerd met hulpverlening.
- » Voldoende levensloopbestendige woningen in iedere wijk, bij nieuwbouw van huurwoningen wordt hier ook rekening mee gehouden.
- » Aandacht voor de woonbehoefte van studenten, starters en senioren.
- » Bij nieuwbouw en renovatie wordt uitgegaan van energiezuinig bouwen.
- » Respect hebben voor de natuur bij bouwprojecten, in het bijzonder aan de randen van onze gemeente.

## **2D GROEN EN SCHOON**

De gemeente Rheden ligt in een prachtig gebied tussen de Veluwe en de IJssel. Dit gebied staat bekend om de mooie, maar ook kwetsbare natuur. De natuur verdient ruimte, maar wonen en werken vragen ook aandacht. We hebben extra verantwoordelijkheid voor de natuur, omdat die niet voor zichzelf op kan komen. Wat waardevol is, moet maximaal beschermd worden. Hierbij horen ook de landgoederen in de gemeente. Behoud van openbaar groen draagt niet alleen bij aan een prettige leefomgeving, maar is ook van belang voor flora en fauna. Bewoners kunnen worden betrokken bij het onderhoud en beheer van de openbare ruimte (bijvoorbeeld gemeentelijke groenstroken) in hun directe leefomgeving. De gemeente blijft echter verantwoordelijk en voert dit niet door als bezuinigingsmaatregel.

De ligging van onze gemeente biedt perfecte kansen voor natuur- en landschapsontwikkeling. Daardoor ontstaat niet alleen een mooiere gemeente, maar ook een aantrekkelijke gemeente, zowel voor de inwoners, als voor allen die haar bezoeken. Recreatieve en toeristische activiteiten zijn welkom en wenselijk, zonder dat daarbij de belangen van de natuur uit het oog worden verloren.

Voor de gemeente ligt er een uiterst belangrijke en verantwoordelijke taak als het gaat om natuur en milieu. De randen van de Veluwe moeten niet opgeofferd worden aan ambitieuze (bouw)plannen, en de oevers van de IJssel niet aan economisch interessante, milieuonvriendelijke zandwinningen en milieuonvriendelijke slibstort. Ook moet er ruimte voor de rivieren zijn.

De verandering van het klimaat is een van de belangrijkste problemen waar we internationaal mee te maken hebben, nu en in de toekomst. Dit betekent dat er veel dient te gebeuren om minder energie te gebruiken en de energie met behulp van duurzame bronnen, zoals zon en wind, op te wekken. Als dat aan de orde is, vindt de SP dat hierin verantwoorde keuzes gemaakt moeten worden.

De SP steunt de uitvoering van de plannen voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), om de samenhang tussen de belangrijke natuurgebieden te verwezenlijken en te waarborgen. Ook het beleid om tussen de dorpen zogenaamde groene wiggen in stand te houden (ruimte die open blijft) onderschrijven we.

De SP is voor een duurzamer karakter van de landbouw. Daarvoor is het noodzakelijk dat voedselproducent en voedselconsument weer dichterbij elkaar komen. Dit aspect is de afgelopen decennia nogal onder druk komen te staan doordat boeren om economische redenen gedwongen waren tot bedrijfsintensiveringen. Boerenbedrijven zijn onmisbaar in de samenleving en de rol die de agrarische sector speelt bij beheer van het landschap, is groot (agrarisch natuurbeheer).

### **Wat willen wij:**

- » Geen woningbouw in de uiterwaarden. Wij willen deze juist vrij houden uit ecologische overwegingen en om grotere hoeveelheden water te kunnen verwerken.
- » Het terrein van landgoed Rhederhof bij voorkeur niet bebouwen.
- » Zorgvuldig omgaan met bestaande bomen. Bezuiniging op het onderhoud van groen mag er niet toe leiden dat bomen omgehakt en niet vervangen worden.
- » “Rheden CO2 neutraal” blijft het doel.
- » De gemeente stimuleert initiatieven voor energiebesparing, zowel bij bestaande woningen als bij nieuwbouw en renovatie (goede isolatie, dubbel glas, HR-ketels, zonnepanelen).
- » Bij plannen voor windmolens wordt een afweging gemaakt op basis van de locatie, de overlast, eventuele horizonvervuiling en de gevolgen voor flora en fauna.
- » Daar waar mogelijk aanmoedigen en ondersteunen dat landbouw en veehouderij biologisch gebeurt.
- » Bewoners stimuleren om zo min mogelijk restafval te produceren en meer afval te scheiden.

## **2E SPOOR, VERKEER EN OPENBAAR VERVOER**

### **Spoor**

Er is al jaren sprake van een mogelijke toename van het aantal goederentreinen over de IJssellijn. Door het zogenaamde “spoorboekloosrijden” in de Randstad, is daar op het spoor minder ruimte voor goederentreinen. Daarnaast is er door het ontwikkelen van de Tweede Maasvlakte bij Rotterdam een groei van transport te verwachten richting Duitsland en verder. Uit recente prognoses blijkt dat dit aantal mogelijk zal oplopen tot 36 goederentreinen per etmaal in 2020 door onze dorpen. Dit betekent dat er met de huidige bezetting van het spoor, overdag 4 Sprinters en 4 Intercity's per uur, er vooral 's avonds en 's nachts goederentreinen door de gemeente zullen denderen.

De SP vindt een dergelijke uitbreiding van het goederenvervoer onacceptabel voor onze dorpen. Uitvoering van deze plannen heeft zeer ongewenste gevolgen voor de leefbaarheid in onze gemeente. Het leidt tot nog meer geluidshinder en nog meer last van trillingen dan er nu al is. Met maar liefst 37 gelijkvloerse spoorwegovergangen zal de wachttijd voor het spoor enorm toenemen. Hulpdiensten zullen hierdoor moeilijker ter plaatse kunnen komen. Bovendien heeft de SP grote zorgen over mogelijke gevolgen van een ongeluk met gevaarlijke stoffen.

Intensivering van het gebruik van de IJssellijn kan niet zonder aanpassingen aan en langs het spoor. Om alle eerdergenoemde gevolgen te beperken zouden er zoveel compenserende maatregelen nodig zijn, dat dit onbetaalbaar wordt. Daarnaast zijn sommige mogelijke aanpassingen zeer onwenselijk, zoals hoge geluidsschermen. Bovendien wil de SP geen toename van het aantal goederentreinen over de IJssellijn, zodat (op termijn) uitbreiding van personenvervoer over het spoor mogelijk blijft.

Er zijn volgens de SP goede alternatieven, zoals de binnenvaart, kustvaart en het doortrekken van de Betuweroute. De gemeente moet in de verschillende overlegorganen aandacht blijven vragen voor deze alternatieven. De SP benadrukt al jaren dat er alternatieven mogelijk zijn, die inmiddels ook breed gedragen worden.



De SP voert al jaren actie tegen de komst van meer goederentreinen door Oost-Nederland, samen met de Tweede Kamerfractie van de SP, Statenleden in Gelderland en Overijssel, andere SP-afdelingen en belangenorganisaties.

- » Februari 2010: SP start eerste poster-actie gecombineerd met enquête.
- » April 2010: SP presenteert rapport "Dat spoort niet", naar aanleiding van enquête.
- » Zomer 2010: SP start petitie "Laat de Goederentrein Varen!", gecombineerd met poster.
- » September 2010: aanwezig bij protestdemonstratie bij gemeentehuis De Steeg, georganiseerd door inwoners.
- » September 2010: SP biedt ruim 4200 handtekeningen aan in het kader van petitie "Laat de goederentrein varen!" aan de leden van de Tweede Kamer in Den Haag.
- » Oktober 2010: aanwezig bij lawaai-fietstocht en manifestatie "Luid de Noodklok" bij gemeentehuis.
- » Februari 2012: SP opent meldpunt RoodSein.
- » Februari 2012: aanwezig met spandoek bij inloopavonden van ProRail over ontwikkelingen plannen goederentreinen
- » Juli 2012: SP organiseert demonstratie bij bezoek Minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) aan Velp.
- » November 2013: aanwezig bij demonstratie en fakkeloptocht in Zutphen, georganiseerd door RONA (Regionaal Overleg Noordelijke Aftakking).
- » November 2013: aanwezig bij demonstratie De Steeg, georganiseerd door bewoners.

#### **Wat willen wij:**

- » Geen toename van het aantal goederentreinen over de IJssellijn.
- » Gebruik maken van alternatieven, zoals de binnenvaart, aansluiten Betuweroute op Duitsland en kustvaart.
- » Aanpakken van de huidige overlast door (goederen)treinen.

## **Verkeer en openbaar vervoer**

Juist omdat we in een erg groene omgeving wonen, is het van belang altijd een goede afweging te blijven maken tussen verkeer en openbaar vervoer. Het beleid zal gericht moeten zijn op zoveel mogelijk stimuleren van fietsverkeer en openbaar vervoer.

In de visie van de SP verdient het ontmoedigen van het autoverkeer de voorkeur boven het stimuleren daarvan. Daarom wordt de aanleg van wegen en parkeervoorzieningen kritisch bekeken. Met het oog op veiligheid moeten wegen voldoende worden onderhouden. Het project Traverse Dieren zal de komende periode worden uitgevoerd. De SP blijft dit proces kritisch volgen.

De faciliteiten voor fietsverkeer, dagelijks en recreatief, horen optimaal te zijn. Behoud en uitbreiding van een goed functionerend openbaar vervoer moet prioriteit hebben, inclusief de daaraan verbonden voorzieningen.

#### **Wat willen wij:**

- » Experimenten met gratis openbaar vervoer voor bepaalde groepen (bijvoorbeeld mensen met een minimuminkomen) willen wij stimuleren en ondersteunen.
- » Fietsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld de fietsstallingen, moeten op orde zijn.
- » Uitbreiden fietspadennet en handhaven van de kwaliteit van fietspaden.
- » Passende maatregelen voor het bevorderen van verkeersveiligheid in en buiten de wijk
- » Geen wijzigingen in het huidige parkeerbeleid.
- » Het buurtauto-project bestendigen en zo mogelijk uitbreiden.

## 2F MKB EN DE LOKALE ECONOMIE

De laatste jaren verkeert Nederland in een economische crisis. Als gevolg hiervan hebben veel bedrijven het moeilijk. Ze zijn door reserves heen en sommige bedrijven moeten daardoor ook mensen ontslaan. Dit heeft grote gevolgen voor de samenleving als geheel.

De SP ziet een belangrijke rol weggelegd voor het midden- en kleinbedrijf (MKB), met name als het gaat om werkgelegenheid. De SP is voorstander van een actief beleid ten aanzien van het behouden en werven van bedrijven, bij voorkeur met een hoge arbeidsintensiviteit, om op deze manier de werkgelegenheid en de economische bedrijvigheid binnen de gemeente een impuls te geven.

Kleine bedrijven spelen een belangrijke rol binnen de (lokale) economie. Door hun schaal en aard bevinden zij zich midden in de samenleving, tussen de mensen. Ze zorgen voor bedrijvigheid in de buurten, voor werkgelegenheid in dorpen en voor de leefbaarheid van de gemeente. Juist voor de bedrijven van het MKB is het belangrijk dat de regeldruk minder gaat worden.

De SP heeft hart voor de zaak! In dit rapport staan tientallen voorstellen om de positie van kleine ondernemers te verbeteren.

[http://www.sp.nl/service/rapport/1003\\_hartvoordezaak.pdf](http://www.sp.nl/service/rapport/1003_hartvoordezaak.pdf)

Juist in de gemeente Rheden, waar op termijn mogelijk sprake is van een krimpende bevolking, moet voorkomen worden dat er (nog meer) voorzieningen en winkels uit de kleinere dorpen verdwijnen. Onder voorwaarden worden door de gemeente kleine winkels toegestaan buiten de huidige winkelgebieden.

Het is belangrijk dat er een gevarieerd winkelbestand blijft, met voldoende afwisseling en ruimte voor de kleinere lokale winkels. Er komen eisen voor de inrichting van winkelcentra die voorkomen dat kleine ondernemers door winkelketens worden weggedrukt. Door het aantal koopzondagen vrij te geven, krijgt de kleine winkelier het nog moeilijker en een verruiming van het aantal koopzondagen wijst de SP dan ook af.

Het aantal Zelfstandigen Zonder Personeel (ZZP-ers) groeit de laatste jaren enorm. Een gedeelte van deze groep wordt door de crisis zwaar getroffen en valt soms net buiten bepaalde regelingen. De gemeente moet bij bijvoorbeeld de WWB en kwijtschelding gemeentelijke belastingen ook aandacht hebben voor deze specifieke groep. Door de crisis zijn ook veel kleine (startende) ondernemingen in de problemen gekomen. Deze groep moet waar mogelijk vrijstelling krijgen van gemeentelijke belastingen.

### **Wat willen wij:**

- » Actief beleid ten aanzien van het behouden en werven van bedrijven, bij voorkeur met een hoge arbeidsintensiviteit,
- » Meer mogelijkheden om kleine winkels toe te staan buiten de huidige winkelgebieden.
- » Het aantal koopzondagen blijft beperkt tot 12 zondagen per jaar.
- » Bij gemeentelijke en regionale aanbestedingen stelt de gemeente niet te hoge omzeteisen, zodat ook kleinere bedrijven een kans krijgen.
- » Bij de gemeentelijke WWB en het lokale kwijtscheldingsbeleid moeten ook regelingen voor ZZP-ers worden opgenomen.
- » De gemeente dient een actieve rol te vervullen bij hulp en begeleiding van startende ondernemers.

# Hoofdstuk 3

## Gemeente, raad en financiën

Democratie is meer dan een keer per vier jaar stemmen! Onder lokale democratie verstaat de SP dat de Rhedense bevolking voldoende invloed moet hebben op haar eigen leven, leef- en woonomgeving. Gemeenteraad en college hebben hierin een belangrijke taak en verantwoordelijkheid. Zij hebben de actieve plicht om voortdurend op de hoogte te zijn van de wensen en opvattingen van de bevolking. Een passieve houding, waarbij de burger via spreekrecht in de raad, spreekuren bij het college of loketten haar verhaal kan doen is niet toereikend. Er zijn tegenwoordig meer mogelijkheden om burgerparticipatie te vergroten. Om de betrokkenheid van de bewoners te vergroten is zorgvuldige communicatie, klantvriendelijke dienstverlening en maatwerk een must.

### 3A DE SP IN DE RAAD

De gemeenteraad heeft drie rollen binnen een gemeente: de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol. De SP kijkt daar op de volgende manier naar:

#### Controlerende rol van de raad

De gemeenteraad heeft de belangrijke taak om het college te controleren. Hiervoor is het noodzakelijk dat we deze taak ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren. De SP fractie is kritisch als het nodig is, stelt vragen, zowel schriftelijk als mondeling, en vraagt door als de antwoorden nietszeggend zijn. Voor de uitvoering van deze controlerende taak is transparantie en actieve informatievoorziening van het college een vereiste.

#### Kaderstellende rol van de raad

De SP vindt dat de gemeenteraad zich moet kunnen uitspreken over belangrijke onderwerpen, ook als het college vindt dat de raad hier niet over gaat. De invloed van de raad mag niet worden beperkt, waar mogelijk geeft de raad ook kaders mee. Doordat er steeds meer besluiten in samenwerkingsverbanden worden genomen, dreigt het risico dat de gemeenteraad minder directe zeggenschap heeft over onderwerpen die de gemeente Rheden aangaan. Samenwerkingsverbanden mogen niet leiden tot een extra (ondemocratische) bestuurslaag.

#### Volksvertegenwoordigende rol van de raad

Een gemeenteraadslid van de SP is actief binnen én buiten het gemeentehuis. De SP bevindt zich vaak onder de mensen en dat is een belangrijke basis op grond waarvan de SP keuzes onderbouwt. De SP zal daarom, net als nu, regelmatig inwoners en organisaties blijven opzoeken, bijvoorbeeld bij buurtonderzoeken en acties.

#### Wat willen wij:

- » Meer vormen van burgerparticipatie dan alleen passief inspraakrecht.
- » Zorgvuldige communicatie, klantvriendelijke dienstverlening en maatwerk vanuit het gemeentehuis en de servicecentra; de servicecentra blijven open.
- » De mogelijkheden voor burgerinitiatieven en referenda ondersteunen.
- » Raadsbevoegdheden niet uit handen geven aan het college.
- » Samenwerking heeft voorkeur boven herindeling. Bij samenwerking moet de invloed van de raad gewaarborgd zijn; bij eventuele herindeling wordt een referendum uitgeschreven.
- » Samenwerkingsverbanden mogen niet ten koste gaan van de lokale democratie.

## **3B FINANCIËN**

De SP is van mening dat het financiële beleid moet gebaseerd zijn op een duidelijke keuze van het belang van de verschillende uitgavenposten. Uit de voorgaande hoofdstukken blijkt de keuze van de SP: kwetsbare inwoners mogen niet de dupe worden van landelijk en lokaal beleid.

De SP zal voortdurend de keuzes en uitgaven van de gemeente beoordelen, waarbij het belang van inwoners het zwaarst moet wegen. Waar bezuinigingen onvermijdelijk zijn, zullen duidelijke keuzes gemaakt moeten worden en is een algemene verlaging van alle posten niet acceptabel. De SP ziet allereerst mogelijkheden om te bezuinigen op het gemeentehuis. Waar een gemeente vraagt van haar inwoners wat in te leveren, past het niet om een maximale raadsvergoeding aan gemeenteraadsleden uit te keren. Deze raadsvergoeding kan omlaag naar het wettelijk minimum. Voor ambtenaren en bestuurders van door de gemeente gesubsidieerde instellingen wil de SP een burgemeestersnorm. Ook op de kosten voor extern ingehuurd personeel kan wat de SP betreft bezuinigd worden. Investeer in kennis en kunde binnen het eigen personeelsbestand en huur alleen extern in als dat vanwege de opdracht efficiënter is.

De gemeentelijke lasten (zoals de onroerend zaakbelasting) mogen volgens de SP naar het Gelderse gemiddelde stijgen of hoger als dat nodig is om sociale en fysieke voorzieningen in stand te houden. De SP onderzoekt de mogelijkheden om bij gemeentelijke belastingen gedifferentieerde tarieven te gebruiken.

### **Wat willen wij:**

- » Geld reserveren om de landelijke bezuinigingen ten gevolge van de decentralisaties op te vangen.
- » Niet bezuinigen op lokaal minimebeleid.
- » De vergoedingen voor raadsleden in de gemeente Rheden verlagen tot het wettelijk toegestane minimum.
- » Het aantal fte. collegeleden kan worden verminderd.
- » De gemeente heeft een duidelijk personeelsbeleid, ook met betrekking tot externe inhuur.
- » Externe inhuur aanmerkelijk verminderen. Ontwikkeling van expertise bij eigen ambtenaren, wellicht in samenwerking met andere gemeenten, stimuleren.
- » Geen geld uitgeven aan dure, overbodige onderzoeken.
- » Subsidies doorlichten en voorwaarden stellen aan de subsidieverlening.
- » Burgemeestersnorm als maximumsalaris voor bestuurders van door de gemeente gesubsidieerde instellingen en ambtenaren. Dit geldt ook voor extern ingehuurd personeel.
- » Door het rijk beschikbaar gestelde gelden moeten worden geoormerkt en optimaal worden ingezet voor het beoogde doel.
- » Actief zoeken naar mogelijkheden om bruikbare EU-subsidiegelden of provinciale subsidies binnen te halen.
- » De mogelijkheden onderzoeken om bij gemeentelijke belastingen gedifferentieerde tarieven te gebruiken.
- » Kritisch zijn bij (grote) uitgaven. Mogelijke risico's van te voren in beeld brengen.
- » Bij de bouw of verbouw van gemeentelijke voorzieningen soberheid betrachten.

# Terugblik 2010 – 2014:

## Wat heeft de SP gedaan en bereikt?

De SP is in deze periode met 2 raadszetels vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Rheden. De fractie werkt nauw samen met de afdeling. Door deze nauwe samenwerking, weet de SP wat er onder de mensen speelt, in de straten, wijken en dorpen en kan dit inzicht gebruiken in de raad.

De SP heeft in de periode 2010-2014 een kritische rol gehad in de gemeenteraad en heeft door het stellen van vragen en het indienen van voorstellen ook het een en ander kunnen bereiken:

- » In 2011 moest er wel erg veel bezuinigd worden, de SP kwam met een ansichtkaartenactie: bijna 600 bewoners zeiden 'nee' tegen bezuinigingen op de huishoudelijke hulp, bibliotheek en openluchtzwembad. "Het gaat te veel over centen en niet over mensen..." schreef een bewoner op de ansichtkaart. Gelukkig hoefde er uiteindelijk niet zoveel bezuinigd te worden.
- » De meerderheid van de Rhedense raad sprak zich -op initiatief van de SP- uit tegen de riante vertrekpremie van Stadsregiobaas Modder.
- » Dankzij een voorstel van de SP beslist voortaan niet alleen het college, maar ook de gemeenteraad waar goede thuiszorg aan moet voldoen. De gemeente stelt hiervoor namelijk zelf tarieven vast en bepaalt kwaliteitseisen.
- » Jaar naar jaar heeft de SP duidelijkheid gevraagd over de kosten van extern ingehuurd personeel bij de gemeente. In 2009 was dit 4,2 miljoen euro, daarna zijn de cijfers niet meer openbaar gemaakt. De SP is van mening dat het beter is om eigen kennis en kunde te ontwikkelen onder de ambtenaren dan om extern personeel, vaak tegen hoge vergoedingen, in te huren. In juni 2012 was er eindelijk een meerderheid in de gemeenteraad voor transparantie.
- » De fractie van de SP heeft vraagtekens gezet bij de hoge kosten van het VNG-congres in 2012. VNG (Vereniging voor Nederlandse Gemeenten) bestond 100 jaar en dat moest gevierd worden. Het jaarlijkse congres was duurder dan ooit, maar de Rhedense collegeleden overwogen niet om thuis te blijven, zoals sommige andere bestuurders in het land wel deden.
- » De SP heeft bij de behandeling van de begroting voor 2013 weten te voorkomen dat er €100.000 bezuinigd zou worden op geld voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Dankzij dit budget is er vanaf januari 2013 een regeling voor chronisch zieken en gehandicapten.
- » De fractie van de SP stemde voor een eigen zwembad in Velp en niet voor een bad samen met Arnhem. Liever een kleinschalig, multifunctioneel eigen zwembad, in samenwerking met lokale verenigingen!
- » Bij de behandeling van de begroting van 2014 heeft de SP voorstellen ingediend om extra geld, dat door het rijk beschikbaar werd gesteld voor armoedebelid, ook daadwerkelijk te reserveren voor mensen in armoede. Helaas was een meerderheid van de gemeenteraad van mening dat het huidige minimabeleid al ruimhartig genoeg is en vond dat dit extra geld dus niet nodig was.
- » De SP is de enige fractie die consequent een kritisch geluid laat horen over de ontwikkeling naar een "zoek-het-maar-uit-samenleving". De fractie stemde niet in met de Sociale visie, het WMO meerjarenbeleidsplan, en de kadernota voor het Sociale Domein.
- » De SP heeft in december 2013 kritiek geuit op re-integratiebeleid van de gemeente, waarbij begeleiding en maatwerk ver te zoeken is. De SP wilde, na ernstige signalen van inwoners, stoppen met dergelijke 'intimidatietrajecten'. Een meerderheid van de raad nam helaas genoegen met eerst een onderzoek.